

Tilastokeskus

Kotitaloustuotannon arvo – uusimmat tiedot

Kotitaloustuotannon arvo -tilaston julkistamistilaisuus
7.11.2018

Suunnittelija Katri Soinne

Sisältö

- Kotitaloustuotannon käsite
- Kaksi laskentamenetelmää
- Laskennan historia Suomessa
- Aikasarja 2009-2016 (kansainvälisen suosituksen mukaan)
- Vuoden 2016 tiedot

Kotitaloustuotanto (=kotitalouksien itselleen tuottamat tavarat ja palvelut)

- Sopimuksen mukaan BKT:hen eivät pääsääntöisesti sisälly kotitalouksien itselleen tuottamat tavarat ja palvelut, mutta osa mukana (asuminen, maataloustuotanto, metsästys ja kalastus)
- Nk. ”third party” (kolmas osapuoli) –kriteeri
- Laskelman tavoitteena on tehdä näkyväksi kotona tehty työ ja sen muutokset suhteessa markkinatuotantoon
- Kansantalouden tilinpidossa markkinatuottajia ja markkinattomia tuottajia; kotitaloustuotannon laskennassa kaksi mahdollista lähestymistapaa (input- ja output-menetelmät)
- YK:n manuaali palkattoman kotitaloustyön laskennasta (2017)
- Puhutaan myös kotitaloussatelliitista tai kotitaloustuotannon satelliitista (”kotsa”)

Kotityöaika perustehtävittäin erilaisissa kotitalouksissa yli 15-vuotiailla (lähde: vuoden 2009 ajankäyttötutkimus)

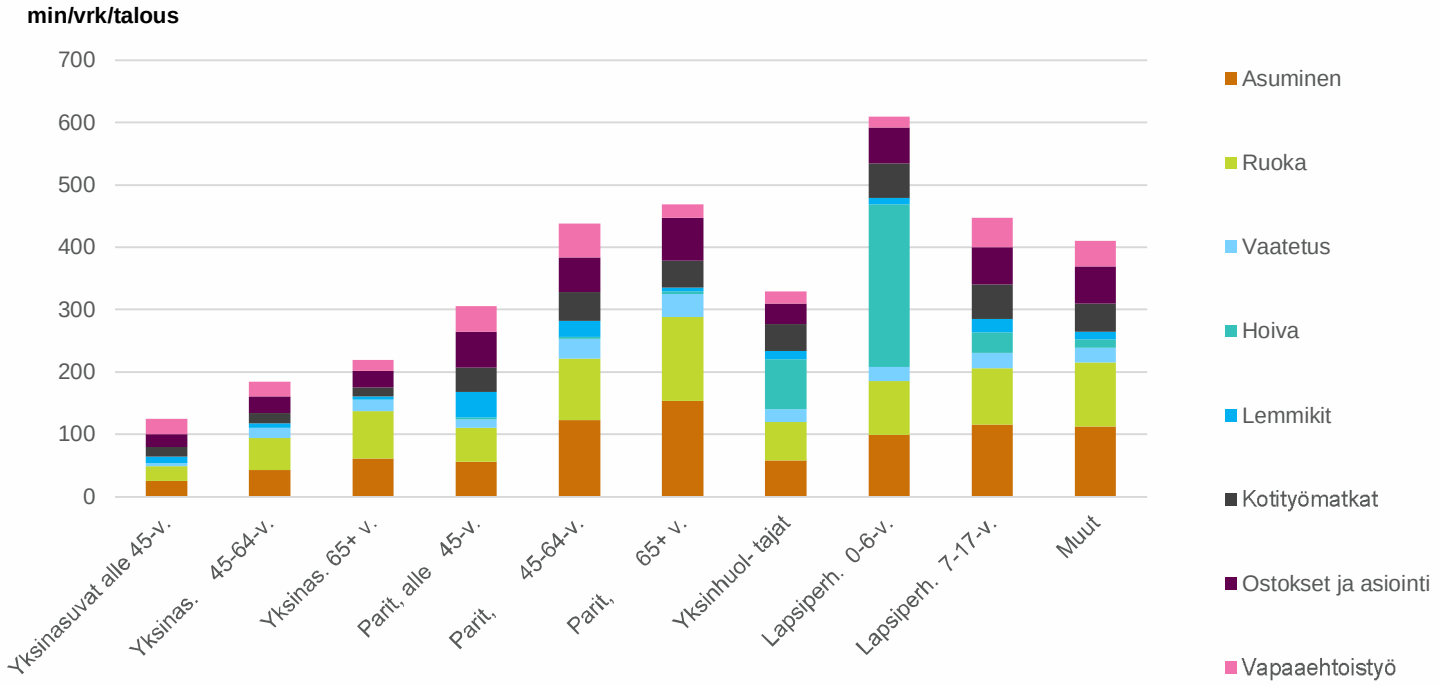

Tilastokeskus

Vaihtoehtoiset menetelmät: output ja input

OUTPUT –menetelmä

- Vastaa markkinatuotantoa
- Teoreettisesti oikeampi malli
- Lähtökohtana tuotannon arvo
- Esimerkkinä siivous (2 h):
  ostetaan 2 h à 35 €/h
  = **70 € tuotos** (vrt. kotitaloustuotanto)
  - aineet ja välineet 10 €
  = **bruttoarvonlisäys (60 €)** (vrt. BKT)
  - kiinteän pääoman kuluminen 5 €
  - palkkakulut 30 € (15 €/h)
  = toimintaylijäämä/sekatulo (25 €)
- Haaste: todellista aineistoa ei ole (määrät, hinnat)

INPUT –menetelmä

- Vastaa markkinatonta tuotantoa
- Lähtökohtana työn arvo
- Esimerkkinä siivous (2 h):
  käytetty aika 2 h, palkka 15 €/h = 30 €
  + kiinteän pääoman kuluminen 5 €
  = **bruttoarvonlisäys (35 €)** (vrt. BKT)
  + aineet ja välineet 10 €
  = **tuotos (45 €)** (vrt. kotitaloustuotanto)
- Aineistot saatavilla (palkkakäsite vaikuttaa tuloksiin vahvasti)
- Haaste: ei huomioi laatua eikä tuottavuutta tai sen kehitystä

Laskennan historia Suomessa

- Ensimmäiset laskelmat jo 1943, lisää 1980-90-luvuilla
- Aktiivinen osallistuminen Eurostatin kahteen työryhmään 1990-luvun loppupuolella:
  - Varjonen J, Niemi I, Hamunen E, Sandström T, Pääkkönen H (1999). Proposal for a Satellite Account of Household Production, Eurostat Working Papers 9/1999/A4/11: 92
  - Household production and consumption. Proposal for a methodology of Household Satellite Accounts. (2003) Eurostat
- Aikasarja Suomessa vuosille 2001-2012:
  - Tilastokeskuksen ja Kuluttajatutkimuskeskuksen yhteistyönä
  - Aineistot Tilastokeskuksesta, varsinainen laskenta Kuluttajatutkimuskeskuksessa, menetelmäpohdinnat ja -päätökset yhdessä
  - Input-menetelmä
- Vuodesta 2016 alkaen laskenta ja julkistus Tilastokeskuksen vastuulla: jatkossa laskenta YK:n manuaalin mukaan (kv-vertailtavuus)

Päälähteet eri vuosien kotitaloussatelliitti-laskennassa

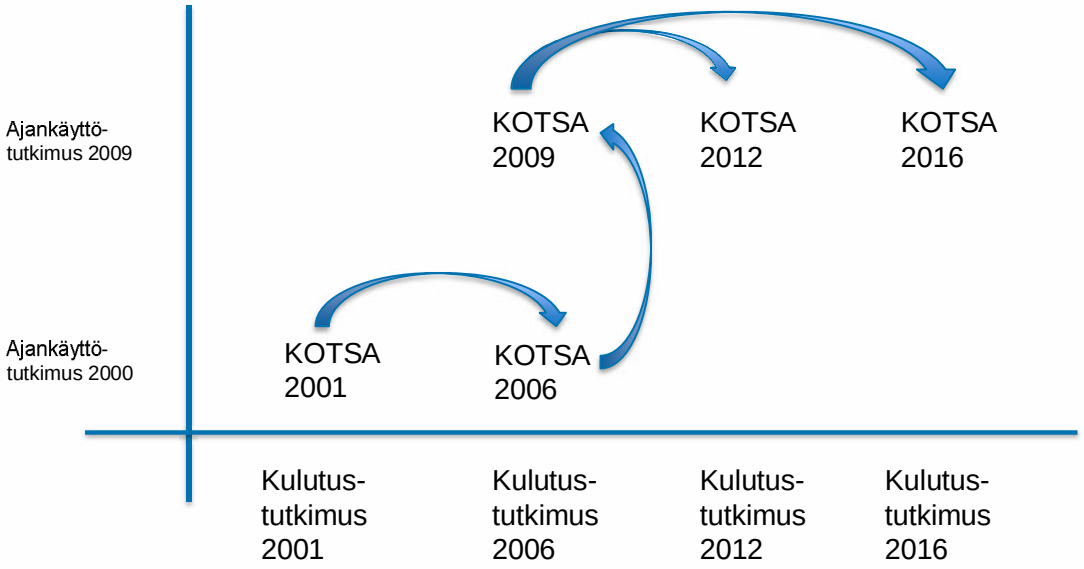

+ Kansantalouden tilinpidon vuositiedot
+ Vuosittainen palkkatieto
+ Vuosittainen rekisteriaineisto

Tilastokeskus

Kotitaloustuotanto (SNA+non-SNA) Suomessa 2009-2016

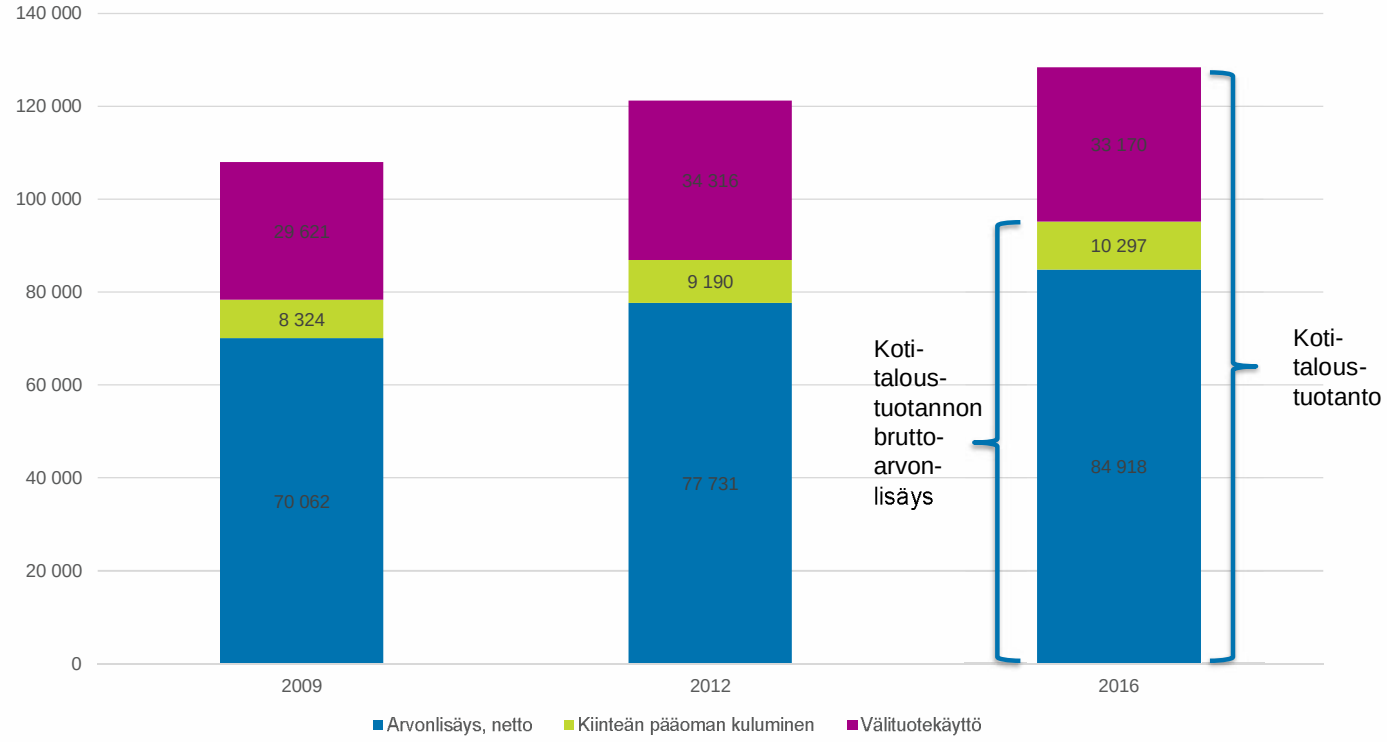

Tilastokeskus

Kotitaloustuotannon bruttoarvonlisäys suhteessa BKT:hen 2009-2016

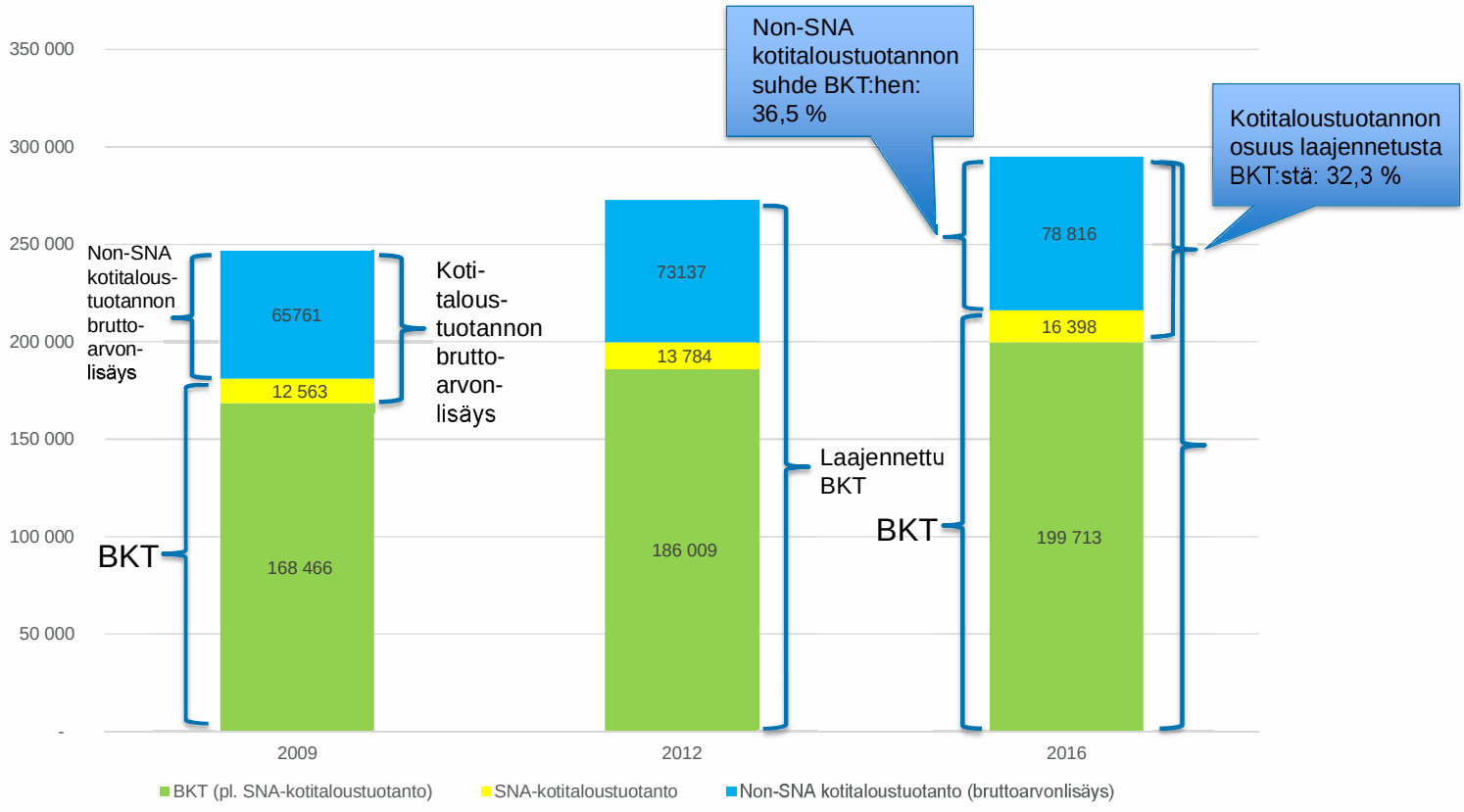

Tilastokeskus

Kotitaloustuotanto (SNA+non-SNA) tehtävittäin 2016

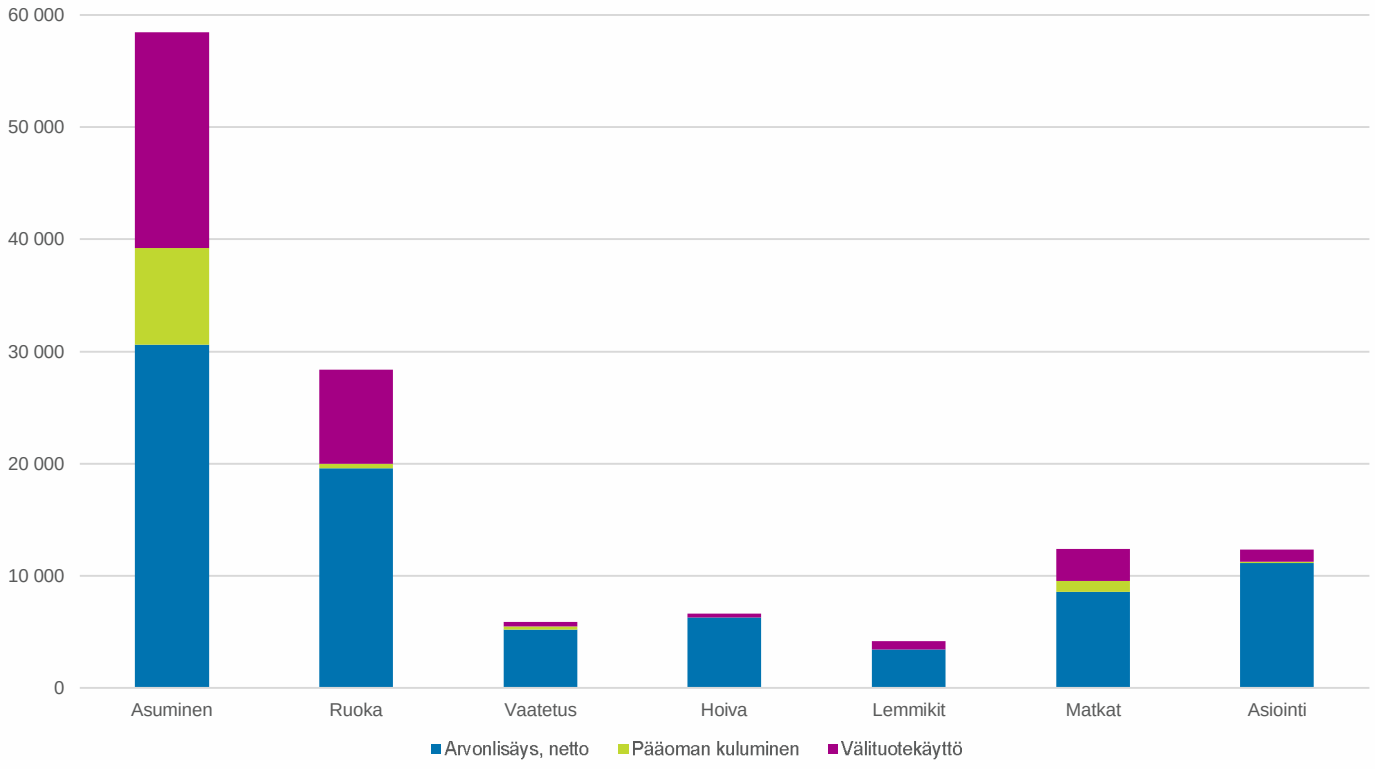

Tilastokeskus

Kotitaloustuotannon laskelma 2016
(milj eur, kotitaloudet yhteensä)

2016	SNA	Non-SNA	Kotitaloustuotanto
Tuotantotili	yhteensä	yhteensä	yhteensä
Työn arvo (työtunnit* kodinhoitajan palkka 15,58 €/h)	0	76 039	76 039
Omistusasuntojen tuottamat asuntopalvelut tai asuntoetu	8 444	0	8 444
Talonrakennus omaan käyttöön	739	0	739
Maataloustuotteet omaan käyttöön, kalastus, metsästys ja marjastus, sekatulo	160	0	160
Kiinteistövero, kalastusluvat ym, koiravero (+)	813	1	814
Ajoneuvovero (+)	0	287	287
Saadut tukipalkkiot (-)	0	1 565	1 565
Arvonlisäys, netto	10 155	74 762	84 918
Pääoman kuluminen	6 243	4 054	10 297
Arvonlisäys, brutto	16 398	78 816	95 214
Välituotekäyttö	6 818	26 352	33 170
Tuotoksen arvo	23 217	105 168	128 384

Kotitaloustuotannon bruttoarvonlisäys suhteessa BKT:hen muutamissa maissa viime vuosina

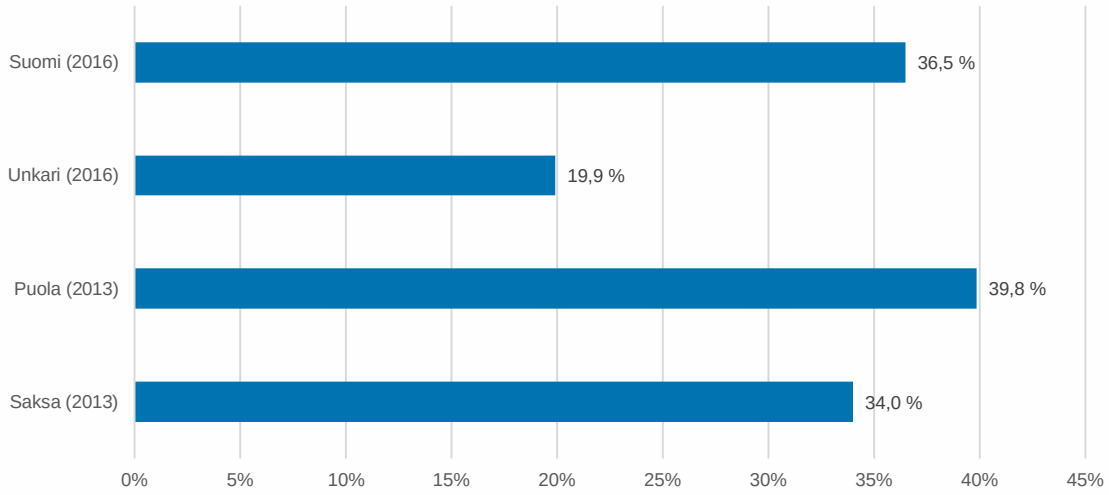

Tilastokeskus

Kotitaloustuotannon arvo -tilasto

- Nettisivu: http://www.tilastokeskus.fi/til/kotsa/index.html
- Tietokantataulukot
  - Koko maan tiedot (aikasarjat 2001-2012 ja 2009-2016)
  - Suhde BKT:hen (ESA95 ja ESA2010)
  - Tiedot tehtävittäin ja kotitaloustyypeittäin (2016)
- Seuraava ajankäyttötutkimus on suunniteltu vuodelle 2020 ja seuraava kulutustutkimus vuodelle 2021 => uudet laskemat myös kotitaloustuotannosta
- Tilastokeskus tulee julkaisemaan vuosittain ennakkoarvion kotitaloustuotannon bruttoarvonlisäyksestä